

VESZPRÉMVÁRMEGYE

POLITIKAI UJSÁG

Előfizetési ár:

Egyes évre	16 korona.	Negyed évre	4 korona.
Fél évre	8	Egyes száma	32 fillér.

Közzégi jogok, egész évi előfizetésnél kedvezményesen 14 koronáért kapják a lapot. — Nyiltár petit sora 80 fillér.

Felolvas szerkesztő.

Horváth Rezső dr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁPNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Virág Benedek-utca 2. Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Fodor Ferenc könyvkereskedése. — Kéziratokat nem adunk vissza. Eljegysek és más meghívók kifizető díja 10 korona. Felhívások, ameké nyak, kézbesítés díjának a koronáért 20 fillér. — Telefon 76.

A királyné és a 31-es honvédek.

— Veszprém város közönségének följelentése. —

Veszprém város szerdai közgyűlése egy spontán fölvetődött gondolat révén lelekemelő hazafias ünnepélyre alakult. A város közönsége szeretetteljes hódolattal tüntetett az ifjú királyné és őszinte ragaszkodással és szeretettel házi ezrede, a vitéz 31-es honvédek mellett.

Az elnököl polgármester elnöki bejelentéseinek elhangzása után szölelésre emelkedett Kránitz Kálmán fölszentelt püspök, bizottsági tag indítványt terjesztett elő azért, hogy a város közönsége a kormány útján forduljon fölirattal ő felségéhez, a magyar királyhoz, hogy ő felséget a királynét nevezze ki a veszprémi 31. honvédegyezred tulajdonosává. Az indítvány megokolásaként a püspök körülbelül a következőket mondotta:

Honfoglaláskor, mikor a vezérek az országot kormányzási szempontból maguk közt fölosztották, a Dunántúl a királyi családnak jutott. A király Szekesfehérvárt választotta — a Dunántuln — magának, felesége, az áldott lelkű királyné pedig Veszprémet. A király Szekesfehérváron, a királyné Veszprémben építtette templomát, készíttette sőt varrt maga is annak templomi ruhákat és fölszerelést, látta el gazdag adományokkal, a legszivesebben itt lakott, itt nevelte a családját, Imre fia itt tett fogadalmat és itt készítette — a hagyomány szerint — ő maga azt a pápi palástot, amit a veszprémi püspök a koronázáskor magára vesz. Ugy tekintette a királyné Veszprémet, mint székhelyét, székesegyházát mint saját templomát. Ez a jó szándék, amivel az első királyné Veszprémet tekintette, átszállt utódaira is. Többen a királyi család tagjai közül itt temetkez-

tek, itt nyugszik — a hagyomány szerint — az első királyné is. Itt nyugszik, a történelem pozitív megállapítása szerint Szent László felesége is. Ebből a vonzódásból származott az a jogi viszony, amely szerint a veszprémi püspök a királyné kancellárja s a koronázáskor a királynét a veszprémi püspök koronázza meg. A kancellárság ma csak papiros emlék, de a koronázás joga ma is elő jog. Tanulvontunk ennek legutóbb, midőn boldog emlékü Hornig biboros a jelenleg uralkodó király nejét megkoronázták.

Ő felsége a királyné ezta viszonyt, amely az ősi Veszprém város s a mindenkori magyar királyéközött fönallott, ismeri, tudja és nagyrabecsüli, aminek ékesen szóló jele az is, hogy a közelmulban értékes pástortbotot küldött a veszprémi püspöknek. Az a királyi figyelem nemcsak a püspöknek, sőt nemcsak az egyházmegyének szöllött, megiszóttatása ez magának a város közönségének. Midőn a királyné kegyességét a jelenlegi püspök megköszönte s a város közönségének ő felsége előtt hódolatlát jelentette, ő felsége a királyné ezt látható szívesen fogadta, érdeklődött a város iránt és kifejezte azt a szándékát, hogy a várost meg fogja látogatni. (Élénk eljenzés.)

Midőn ő felségének ezen nagyértékű érdeklődését tapasztaljuk, nekünk is kötelességünk, hogy szeretetünknek és ragaszkodásunknak jeleit szembeütő módon kifejezzük. Mostanában olvastuk, hogy a honvédegyezred is kapnak tulajdonost, nevet, kettő már kapott is, a budapesti honvédegyezred tulajdonosa ő felsége a király, egy másiknak, ha jól emlékszik, a kanizsainak pedig a honvédelmi miniszter, báró Szumay. Mi is magunkat tisztelnök meg, ha fölhasználva az alkalmat s azt a viszonyt, melyben e város közönsége áll a királyné ő felségéhez, megkérnök ő felséget a magyar kormány útján, ajándékozza meg városunkat azal a kegyvel, hogy a veszprémi 31. h. gya-

logezred tulajdonosának ő felséget, a magyar királynét nevezze ki s az ezredünket felséges nejkének adományozza.

Előterjeszti ennélfogva ezt, mint indítványt és javasolja, hogy dr. Rott Nándor püspököt is kerje föl a város, hogy ezt a kérelmüket a kabinet iroda útján pártfogolja.

A közgyűlés lelkes eljenzéssel fogadta az indítványt, meleg szeretettel és hódolattal tüntetett ő felségei mellett és elhatározta, hogy a kérelmet a miniszterelnökség útján ő felsége elé juttatja.

A közgyűlésből Komjáthy László polgármester vezetésével Kránitz Kálmán püspök, Óvári Ferenc dr. országgy. képviselő és Csete Antal dr. tiszti főügyész mint küldöttség azonnal Rott Nándor dr. megyéspüspöknel tisztelteték s őt a város kerelmének támogatására fölkerétek.

A közgyűlés határozata a városi polgárság körében is a hazafias lelkesedés és alattvalói ragaszkodás érzését váltotta ki.

Az alispáni jelentésből. Bibó Károly dr. Veszprémvármegye alispánja a hétfői közgyűlés elé terjeszti negyedéves jelentését, amely kiterjed a közigazgatás minden ágára. Megemlekezik a Károly király gyermeknyaralattáról, s megtudjuk innen, hogy a vármegye területére 1029 gyermek érkezett. Foglalkozik a gabonarekvirálással, s előadja, hogy a közlelemzési miniszter 4300 vaggon buza- és rozsnek és 1270 vaggon árpanék beszőlgállatását kívánja, szarvasmarhaból eddigelé 3529 darabot rekviráltak, sovány sertést pedig 673 darabot adtak át a Sertesforgalmi Irodának. A földmívelésügyi miniszter a vármegyére harmincezer mm. szénát, 52.000 mm. tavaszi és 48.000 mm. őszi szalmát vetelt ki. Érkezett a lemült évnegyed-

Soós Lajos, a Balaton költője.

A kenesei kálvinista templom a falu legmélyebb völgyéből jéheredik elő. Kopasz, formátlan épület. Gregus, az elméleti esztétika azt mondaná rá: pájta, de a protétáns puritánság a tisztaságot szimbolizálja meszéltségével.

Epen nyár. Az egzsámenra összesokasodott keresztény gyülekezet zsong a padokban. Az urvacsorás asztal, keresztelő medence előtt falitábla terpeszkedik három lóban s a szélső úri székek sántán neki támaszkodik a számológép.

A papszékben két, behavazott fejű, palástos öreg elnököl. A próféta-szakállu földadja az egyik gyereknek a kérdést: Hát, madár-e a ló? — Az otthoniasan viselkedő gyülekezet nevet a kérdésen, de hahótáz a feleleten:

— A mi lovunk, Madár.

Vontatott hang igazítja helyre: „A neve madár csak.“ Ő Soós Károly, a költő atyja, a mezőföldi egyházmegye őspöröse. Régi magyaros ember, páfrárkaképi, kihez egyvágásu magyaros szépségével olyan igen illik az urizék nagyasszonya, Konkoly Thege Johanna, aki rokonságban is van vele, felesége is, ami kétszeresen bibliais érdem az Úr előtt. Költő fiuk Csajágon lélekzett elsőt, s ott gyerekeskedett. Vézna, almodozó fiu. Az a nya szeméfénye, mint egyetlen fiudozó. A szőlőhagy hátfáról eláthatott a szemnek szép mérhetetlen tükörsíkon, amely az eget másolta magára. Illyenkor izott a határ, kopaszon sárgállott a vetetlen dombhá, vagy keskeny pástákban zöldettek a különérő gabonablák, avagy

zapor után párázott a frissen fordított föld az eke nyomán. Az almodozó gyerekszem mindent nem látta, hanem vágyasan nyitotta karkákra s elbámult a dajkamesék tündértávan... Telt az idő. A falusi iskola faragott, durva padjaiból kikerült fiúból a pápai kollégium első osztályosa lett. A

szuplikáns ver-ekei, s a legatus prédikációk rárcsony délutánokra, hűsvét hétfőkre, pünkösdre maga komponálta. Hajja Csokortai Vitéz vére és hize. Mára a nagylegatus sógora háznál nyaral Kenesén. De még nem zsongnak lelkében vélegényes versei természeti menyasszonyához, a Balatonhoz. Még komoly, civil útjai vannak: jogra megy. Hivatalnokoskodik, gyakornokság után eléri a járásbírói széket. De aztán hirtelen megáll. A szerelmes vers-kibillen. lelkeből. Apja meghal. A megözvegyült tiszteltesné asszony Kenesére költözik az országúti, akáccal kerített Drexler-házba, amelyek nagy lakját nemeses, széles, szabad ambitusu folyosó kísérte körül, amelyre olyan igen kiillet a nagy karoszek és olyan almodozóan lehetett szunyókálni, mikor a poros ákák hullatta pillangós havát s kábítóan éremlyített az illata. Nem féltek a hosszú, száraz nyarak országúti porától, melyet gabonatakaró-szekerek és a falu több falka, sertes, tenese por-felhőzött. A por gyémántszinszemcsékkébből áll. Csak nagyitón kell vizsgálni s megszereljük; a vizet megtűjük.

Itt forgatják a *Tépett felhők* 1889-ben megjelent példányát, amelyet arabeszes, kedveskedő diszes tiszteltespéldányban ajánl sajátkezü írásával nagynevű édesapjának a költő. Sokat forgatott könyv a *Tépett felhők* e lapangó kötet. Tárgya a szérclem s a fiui szeretet. Filozófiája vigasztal-

lan. Frazeológiája régies, aranyjánosos, melyekben az: *est lebel; a szem tövell*. De szépségek is teremnek benne. Legtöbbynire a tö hasonlat és a zajgó hullámok vezeti az alkalmatosságra készülő poémák költőjét. Három vers-igéri benne a Balaton szerelmését: *Kenese!* így vezeti be:

Kenese! teken Te szőlőmagy Borág övezte ormaid töven Hol a dus nádas és regét rezg, Ezúshidat épít a hold sugar.

Elmondja kísértadysan *Almádi regéjél*. Ódát zeng a *Balatonról*. Itt írónak a balatoni versek: a vidéki és pesti lapok tárcarovatai számára. Itt készül 1900 ban a *Balatoni partoktól* c. költeményének korrekturája. Édesapja kéz-öl-kézbe adja familiáris fűrdövendég látogatóinak, hogy olvassák és nézzék az ő szeretetével.

Még akkoriban lehetett. Ezen a költészetén nőttek fel, ezen nevelkedtek az epigonok epigonjai. S jelentettek valamit. Pedig a 90-es évek költői maguk is mostoha versekről panaszkodnak. A nagy népiesek után eredtek legjobbjait csak kiadták, hanem a kicsinyek, a jelentéktelenek alig-hogy eljátszották imitációikat, rájuk szállt a homály. Mindamellét a szófamaiban, fordulataiban, formájában teljesen kint népies nagy hívei s az abban felnőtt és megvényt szerkesztők ujszerít találtak Soós balatoni verseiben. Szívesen fogadták vékony vénájával, de merész ígértével, hogy ő a Balaton poétája.

Petőfi az egyróna Alföldé, mert büszkeségét, vágyait szárnya szabadjárja engedheti. Bartók elmentétül a Kárpátokat szereti büszkeségükben s

ben 4000 kgr. hadikávét, 10.500 kgr. szappant, 153 mm. 66 kgr. petrolumot, 5900 kgr. kristálysózatot és ugyanennyi lugkót.

Fertőző betegség szörnyösen lépett fel s összesen 106 esetet jelentettek be. Tüdővészben heten haltak meg. Ragadós állati betegséget 33 községben állapítottak meg. Az állatlétszám apadóban van, egyedül a kecskék mutathatnak föl 733 darab szaporodást.

A Veszprémben felállítandó hadiárvaházra egybegyűltek a következő adományok: veszprémi járásból 6785 kor. 74 f., pápai járásból 46184 kor. 48 f., devecseri járásból 14035 kor. 74 f., zirci járásból 10624 kor. 50 f., enyingi járásból 13281 kor. 20 f., Pápa városból 949 kor., összesen 81878 kor. 66 f., amelyhez hozzáadva a vármegye 40.000 kor. és Veszprém város 20.000 kor. adományát, az alap június 15-ig 142.333 kor. 66 fillert tett ki.

Erkezett az alispáni hivatalba 10.066 ügyszabvány, 1686 darabbal több mint az előző nevezetében.

HIREK.

— A 20-asok ünnepe Nagykanizsán.

Szoklatlanul fényes és megható keretek között folyt le a nagykanizsai 20-as honvédek "20-as hete".

Az ünnepségen részt vett dr. Rott Nándor megyéspüspök is, aki misét mondott, majd buzdító ünnepi beszéde után a hősök kápolnijának atykapó letételi ünnepélyén funkcionált. Az ünnepségek aug. 28-án kezdődtek és e hó 4-ig tartottak. Ott voltak Czító altábornagy kerületi parancsnok, Sypnevsky tábornok, Bosnyák főispán és Zala vármegye előkelőségének sokasága.

— **Gyermeknap Veszprémben.** Az Országos Gyermekvédő Liga Veszprémmegyei Bizottsága a közbeeső zsidó ünnepek miatt a szokásos gyermeknapit gyűjtést nem szeptember 7-én és 8-án, hanem 13-án fogja megtartani.

— **A megyéspüspök utazása.** Dr. Rott Nándor megyéspüspök a múlt csütörtökön hivatalos ügyekben Budapestre utazott, ahol együtt rész vesz a Katholikus Népszövetség szociális kurzusán. Utjából e hét keddjén tér haza.

— **Iparkamarai közgyűlés.** A győri kereskedelmi és iparkamara f. szeptember hó 10-én (kedden) du. 3 órakor saját székházának üléster-

mében rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyszorozata között van a Veszprém városi piac és vásári helypénzdijszabályzatának módosítása és sok az iparosok és kereskedők érdekeit szolgáló kérdések megoldása is.

— **A megyéspüspök ajándéka.** E hó 28-án lesz egy éve, hogy dr. Rott Nándor megyéspüspököt püspökké szentelték. A megyéspüspök e nap emlékére a főszékesegyháznak egy remek művű áldoztató kelyhet ajándékozott. A nagy értékű ajándékot dr. Rada István örkanonok vette át a székeskáptalan nevében.

— **Uj kir. közjegyző.** Az igazságügyminiszter Pulay Ferenc volt veszprémi, jelenleg győri kir. közjegyző helyettesét Bartfára királyi közjegyzővé nevezte ki.

— **A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűléseinek** veszprémi fiókjára szeptember hó 8-án, vasárnap du. 5 órakor, a Korona szálloda befizető helyiségébe választmányi ülést tart. Tekintve a tárgy fontosságát, ez union is tisztelettel meghívja a választmányi tagtárs urakat a vezetéséig.

— **Halálozások.** Kustos Jenő Veszprém város állatorvosa, a múlt hó 13-án a harctéren szerzett tifuszbetegségben hős halált halt. Kustos Jenő a mozgósítás óta katonai szolgálatot teljesített a harctéren, mint a 741. h. tüzeztörzék állatorvosa. Halála városzerte nagy megdöbbenést és részvétet keltett annál is inkább, mert a rokkantszenves kötelességtudó állatorvost városzerte becsülték és tisztelték.

Köveskällai Kövess György dr. miniszteri tanácsos, a m. kir. földművelésügyi miniszteriumban, sz. k. honvéd huszárfőhadnagy, a 3. o. vaskoronarend, a Ferenc József-rend lovagkeresztje, a 2. o. polg. hadiérdemkereszt, a hadiérdemkereszt vöröskereszt tiszti jelvény, a német vaskereszt stb. tulajdonosa, életének 45-ik évében aug. hó 29-én Salzburgban meghalt. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja, közöttük a Kövess, Bezerédj, Békassy és Sibrik családok.

— **A megyéspüspök vendége.** Szeparowitz Mihály ezredes, a csóti fogolytábor parancsnoka, családjával együtt a múlt hét folyamán dr. Rott Nándor megyéspüspök látogatására Veszprémben tartózkodott.

— **Művész-matiné.** A veszprémi 31. honvéd gyalogezredbeli bajtársak özvegy és árvaalapa az elesett hősök hátrahagyott özvegyeinek és árvaainak a javára folyó hó 22-én, vasárnap délelőtt a veszprémi színházban Fodor Oszkár színtársulat művésznőinek és művészeinek a közreműködésével nagyszabású művész-matinét rendez. A művész-matiné szervezési munkálatai most vannak

folymatban, egyelőre csak annyit sikerült megtudnunk, hogy a művész-matinén a színtársulat legkiválóbb erői fogják szerepelni egy rendkívül gondosan összeállított pompás műsor keretében. Lesz egy kis szindarab, kacagató magánjelenetek, kitűnő alkalmi stírók stb. stb. A rendes helyi arzenál arzenáljának a megkezdéséről, valamint a részletes műsorról a hét folyamán kibocsájandó falragaszok útján értesülhet a nagyközönség.

— **Városi közgyűlés.** Veszprém város ösz közgyűlését szerdán tartotta Komjáthy László dr. polgármester elnöklelte alatt. A harctéren hős halált halt Kustos Jenő városi állatorvost meleg szavakkal parentálta el a polgármester. Szavait a közgyűlés álva hallgatta végig. Emlékét jegyzőkönyvbe foglalta s a közgyűlés részvétét közli az elhunyt családjával. A szeszifőző és a szeneállítás ügyében tett jelentést a polgármester azokról a tárgyalásokról, amelyeket a multkor már ismeretünk. A közlemezési üzem szakmádsáról előterjesztett jelentést a közgyűlés tudomásul vette. A városi zeneiskola igazgatójának Gaál Sándort, az eddigi igazgatót választotta meg. A közalkalmazottak beszerzési előlegeit kiutalta, a házi pénztár 1915 évi s a gyámpénztár 1916. évi számadásait jóváhagyta. A Veszprémmegyei Talajművelő részvényeinek átvétele, a szarvasmarha-kezelést szenvedett gazdák kártalanítása s a többi kisebb jelentőségű ügyekben előterjesztett bizottsági javaslatokat elfogadta.

— **A síófoki vasuti összejövetél és törvénytörés előtt.** Még a múlt év október 8-án történt, hogy a síófoki vasuti állomáson összejött az államvasut 4301 és a dől vasut 208 számú vonata. Az összejövetél következtében szerencsére emberéletben kár nem történt, azonban több vasuti kocsi összetört. A vizsgálat alkalmával Gerwein Ferenc elöljárót és Vadász Alajos főkapitányt találtak hibásnak s ez alapon az ügyesség vádat emelt ellenük közveszélyes cselekmény miatt. A tárgyaláson Gerwein előjárót fölsmentették, Vadász azonban mulasztásiért, amely megállapított, 15 napi fogházra ítélték, amelyet azonban az enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett 3 év időtartamra felfüggesztették.

— **Pannontenger csillaga.** Irta: Váh János. Kiadta a Nemzedékek irod. vállalat Szombathelyen. Ára 1 K. Övári Ferencnek, a Balatonkultusz kelének ajánlja a szerző ezt a kis könyvecskét. A balatoni halásznép életéből vett két hosszabb elbeszélést közli benne. Az egyik, amelyet a könyv címét kapta, a veszedelmek közt járó halásznép vallásos lelkiéletét és balatoni életét, a másik „Nyári virágzás” címen egy szerelmi történet keretében a halásznép parti munkáját, családi életét festi. A szerzőnek éles szeme van. Sok apró, de jellemző megfigyeléssel, érdekes, színes képekben rajzolja emberének külső életét. Pazar gazdagságban használja fel a balatoni ha-

törpességét érzi alattuk. Bartók nem marad Kárpát-specialista, amin Petőfit is kibemérré iliputizta volna. Aminos utolsó kötetkéjében teljesen egyetlen tárgyánál marad így kevés lesz a zenei, verkliszertü a szava. Különben is ama fényes nevekkel nem párhuzamba állítani, arra feltétlenül kicsi Soos, csak egyesegedül kapcsolatban említem s említhetem. A lehetőség is hiányzik, hogy olyan magasba fejlődhetett volna. Ő, aki Carducci hazájában gondol és vágyik vissza a Balatonra, feltehetően tudta nyelvét, azt a színes, sőtán sőtéségig mélyült s a nápolyi azurig szókó nyelvet s mégis a kiélt népies szókézlletel zöngicsél, mert hiányzik belőle az imitáltság. Neki kellett ismernie Mészöly Géza híres balatoni képeit. Ezekből az opálás fényben csillogó, változatos apróságokból nem tanult semmi festőiséget. Petőfi ulti padokat kopiatott a pápai kollégiumban s diáktársaitól intónál hazug felfogást hihette, hogy a költő Petőfi ivott, mikor fenséges bordalait írta. Vörösmartynak, Csokonainak, Petőfinek ünnepi serleg volt egy-egy bordal, nem korcsamatvornya. Soos is abba a diákifogásba esett. Mértéktelen élvezte az alkoholt, tehát dalt nem zenghetett róla. A nyomatosság emelő hangulaton túl esett. A pegazust keresztül ugrottá. Azért került olyan sajnálatos világitásba: Madarász Flóris: a *Balaton költészeté* című felzetében: „ahol a magasba felnyúló homok (?)-falak szegélyezik a Balatont s a beléjük vajt üregekben ezerszám fészkelnek a partii fecskek — mutattak nekem egy elhanyagolt külsejű, szinte a züllöttség benyomását keltő embert, aki büszkén hirdette magáról, hogy ő a Balaton költője. Akkor már az Uj Idők, a neves

Vasárnapi Újság és a balatoni lapok között Madarász szefint igen sikerült költeményeit.” A bor hamar hatása, nyelve akadozásában nyilvánult. De aztán fölméretté nyúlott a bor s a költészetre térséni kigyulladt a sorsfűdőzöttnek vallott arc, a korszakált, a lógó, csapzott bajsz feledtette a beszédre kifényesedett szempár szavalt az angolpipás szája: Madarász emlékezetében megragadt két versorából gyaníthatóan *Balaton partok alól* c. könyvecskéjének *Csendes a Balaton* versét szavalta. Az esztéta emlékezetére, de a költőre is jó bizonyítvány, ha püsztá halálra csak két sor is marad bennük. Kivált 10 év múlva. A tudós cisztercita a *Balaton partok alól* megjelenése után és találkozásuk után tíz évre említi könyvében Soos megismerését. Csoda, hogy nem érdeklődött iránta. Csoda, hogy könyvének híret se tudta. Pedig elbámulását tükrözően említi a használt szóképeit, hasonlatait „egy fenékig költői lélek felszínre vetett gyöngyeit.” A külseje sajnálatlalt töltötte el. Mert eszesként néztek a balatoni asszonyok és leányok és kinevették. Pedig fölük hallatára így énekelt róluk: „szemében a víz színe tükrözödi vissza aranyában pedig a nagy tó rejtelmes mélysége.” A nép realis szemléleteiből íté. Sokszor ferdén. Madarász méltatlannak találta a salak közül kihálászni a fel-felcsillanó szépségeket az utolsó disszonáns találkozásuk miatt. Amint hazafelé robogtak a gyors apatsági kocsin, a nagy korcsma-dombon a porban feküdt a Balaton költője. Az erkölcsi halottak nehezen támadnak életre paul verlainesen. Nem tudnak tovább fejlődni. Soos is ragaszkodik a nagy vízhez. Ez ugyan nem vétek. Még az se,

hogy szegény a skálája: színben, hangban, hanem monoton, mint az ivásra való hógátásra az utaljai pincészeknek: Vagy iszunk, vagy nem! A 90-es években hamar elázik. U széli árkokban, pocsolják sekélyében díszletlenkedni, amiben kevés örömet leltette az U, akár Noéban. Anyja így is végtelen szereti. Merev hivatalnok rokoni szegénylik, a lagunákon gondolatot járásbíró anyján tengődik. Nem a véletlen löki ilyen mélyre.

— **A Balaton trubadurját** nem fogadja lovagjaul valami rokoneány. Nem volt tetszetős előtte a savószemű, esetlen, oroszdiák sapkás férfi, peccétes ruhájában, szürtyűiben — ahogy gyerekeim-lékemből felmerül. Nagy botja gyenge jellemet támogatott. Jól kinyalt-kikent kávinista káplán mennyivel különb pártinak bizonyulhatott a potyaverses poétánál! Az ideál elszállt. A hivatalnok fűrdőhly néviajstromból kivesszett a Révész név. Sőt a pavillon-oldaláról is lemossa az egy dobásra telitalálatot hirdető írásból a név. Csak ő maradt itt. Hozzá hűségeseve a Balatonhoz és édesanyjához, akinek Balatoni könyvet is ajánlta. Utolsó szerepet szánt neki Múzeja. Egy napra lesöpörte róla az árokszéli port és sárt. A kenesei Kossuth-szobor-leleplezésén ő fogadta az akarattjai híres Rikóczi-szifjánál a második bujdosó fiát. Bizonyára az egymás kitörülhetetlen emléket erősítő-versezettel. Az emlék talapatán rajt aranyzik emlékvérse:

A szép Balatonnál légy hű-néped öre.
Nyiss utat, vezérelj boldogabb jövőre!

Visszatérő gondolatát, hogy édesanyja halálát életét nem éli túl, rögeszmésen beváltotta. Fényes

— Nem fogy a birkahus. A Veszprém város közlelemzési üzeme által forgalomba hozott birkahus alig fogy. A város a birkákat főként a szegényebb néposztály élelmészére szánta, nem kötötte jegyhez, hogy mindenki könnyen hozzájusson s most pénteken az egész város számára mindössze tizenkét birkát kértek az elárúsítók. Ha a birkahus ilyen kevéssé fog fogyni, a város kénytelen lesz a birkákat más módon értékesíteni.

— **Aszalt szilvát** fog Veszprém város közlelemzési ügyosztálya a jövő héten kiosztani.

— **Cukorkiosztás.** A szeptember havi cukrot a héten kiosztották. Most adták ki az új cukorjegyeket is, a tolongás elkerülése végett a kereskedők útján.

— **A legnagyobb hiba, amit nemzeti ellenőrző pénztár tulajdonos elkövethet** az, ha ellenőrző pénztárát ügynököknek vagy ismétlárusítóknak adja el, ahelyett, hogy közvetlenül a gyárnak adná! Magának és másnak is árt ezzel. A National Registrar Kassan G. m. b. H. Wienben VI., Mariahilferstrasse 57—59. sz. a. van.

— **Kik fizetnek hadinyereségadó?** Papa város területén hadinyereségadót fizetők nevsorát az alábbiakban közöljük: Wittmann Mihály 125 261 K 98 f., Braun Dezső 119.328 K 24 f., Kellner Vilmos 108.590 K 26 f., Marton Kálmán 85.315 K 90 f., Horváth István 75.369 K 71 f., Klein József 51.881 K 22 f., gróf Esterházy Jenő 51.356 K 37 f., Ötvös Sándor 57.839 K 20 f., Klein Vilmos 51.88 K 22 f., Horváth Imre 44.282 K 7 f., Klein Simon 42.047 K 24 f., Drácz Adorj 42.027 K 49 f., Horowitz Manó 39.971 K 93 f., Gaál Gyula 36.350 K 68 f., Perutz Frigyes 35.000 K, Perutz Adolf 35.000 K, Perutz Richárd 35.000 K, Perutz Róbert 35.000 K, Stein Vilmos 29.085 K 90 f., Kellner Dávid 24.730 K 14 f., Ungár Mihály 22.971 K 38 f., Korein Ernő 22.621 K 32 f., Steiner József 20.944 K 15 f., Korein Vilmos 20.581 K 99 f., özv. Krausz Vilmosné 19.888 K 73 f., Beck Zsigmond 19.436 K 70 f., ifj. Schlesinger Mór 18.728 K 20 f., Schlesinger Rezső 16.337 K 92 f., Böröczky Lajos 15.295 K 79 f., Kohn Mór fia 14.708 K 12 f., Schandek Miksa 13.441 K 12 f., Sági Sándor 12.952 K 93 f., Schwartz Vilmos 12.230 K 20 f., ifj. Eisler Mór 10.158 K 90 f., Haasz Lajos 9933 K, özv. Hanauer Zoltánné 9305 K 20 f., Weltner Manó 8691 K 75 f., Rösler Antal 8677 K 37 f., Böhm Ignác 8173 K 17 f., özv. Wallenstein Dánielné 7500 K 14 f., Grünwald Testvérek 6810 K 6 f. (Folyt. köv.)

— **Mérlegképes könyvelő** délutáni foglalkozást vállal. Cim a kiadóhivatalban.

— **A Magyar Országos Biztosító Intézet Veszprémi Központja keres üzletszerző és szervező tisztviselőket.** Jelentkezni állandóan lehet: a Veszprémi Központ irodájában (Kossuth Lajos-u. 25.)

— **Eladó ház.** Veszprémben, a Ranolder utcában 2. sz. alatt fekvő, 3 szobából, melléképületekkel és gazd. épületekkel álló ház eladó. A háznál szép kert is van. Bővebbet a kiadóhivatalban. A ház azonnal elfoglalható.

— **Ügyes magyar-német gyors és gépirónó hosszabb gyakorlattal** mielőbbi be lépésre keresetlik. Ajánlatok „Szold gazdaság központi irodája, Mezőlak” küldendők.

— **A Veszprém megyei Talajművelő r. t. keres irodista nőt, aki** perfekt gépirónó és a gyesirásban is járatos. Német levelezéshez értők előnyben. Fizetés tehetség szerint havi 200—300 K. Az állás végleges és mielőbb elfoglalandó. — Ajánlatok a Közg. Bankhoz, a Veszprém megyei Talajművelő r. t. címére küldendők szept. 10-ig.

— **EGY nagyon jóforgalmu fűszer- és csemege üzlet.** Trafik, szesz, marhasó és italmérés zárt palackokban, nagy katonai forgalommal, amely már 10 év óta fenn áll. Árúval és berendezéssel, családai okokból, eladó. Komoly vevők érdeklődhetnek. **Simon Ferenc Hajmáskér.**

— **Eladó ház.** Az Eszterházy-utca 2. számú ház, boltnak, műhelyeknek kitünően alkalmas, két udvarral eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető. **VARJAS LAJOS** bognár mesternél Veszprémben.

SZÍNHÁZ.

A színészczón mult hetében a társulat új tagjainak bemutatkozása tette érdekessé az estéket. Marcinka Vica subrett, a Rákosi-iskola növendéke és Szalma Sándor bariton énekes, a miskolci színház volt tagja a „Stambul-rózsája” vasárnapi, Pataki Ferenc táncos komikus pedig a szerdai előadásban lépett fel először. Báno Frici a Rózsahelyi-iskola végzett növendéke a „Vengerkák”-ban kapott kisebb szerepet. Az új tagokat megérdemelt melegséggel fogadták.

Augusztus 31-én Pásztor Arpád és Góth Sándor ismert színműjének, a „Vengerkák”-nak reprize volt. Ugy Kovács Lulu, mint Doktor János Anna, illetve a herceg szerepében kiváló játékkal és alakításuk tökéletességével sok megérdemelt tapsot arattak. Medgyaszay Amál és Vécsey Ilona alakításai is a méltó keretbe beilleszkedésekkel emelték az összejáték szépségét. Marcinka Vica kis szerepében helyes volt, eleven ségével feltűnt, de Báno Frici is megmutatta színlelő kis szerepében szinpadra teremtését s tebeiségét. Brádi Andor hideg és száraz volt Kelemen György szerepében. Gulyásné Somlárné alakításával művész produkcióit végezték.

Szeptember 1-én délután a bájos zenéjű Huszka-Martos operettnek, az „Aranyvirág”-nak már rég látott előadása volt. Aranyvirág szerepét Mezei Margit töltötte be sok elvenséggel és kedvességgel, partnere Falussy volt, akin nem látzott meg, hogy délutáni előadásban játszik. Este a „Stambul-rózsája”-nak előadása volt minden ízében kedves és tökéletes formában. Vida Ilus a címszerepben „mint rendesen” kiváló volt Szalma Sándor, a társulat új bariton énekesét melegen fogadta a közönség s megállapíthatjuk, hogy szép baritonjára szüksége volt a társulatnak, hasznos erőt nyert benne Fodor igazgató. Midili szerepében Marcinka Vica hódította meg első publikumát, ügyes táncával, kisé meg gyenge, de kellemes hangjával s fiatalosságának minden bájjával. Lig ti (Flórián) alakítása kellemes, diskrét volt, épen nem hajhászta az olcsó hatásokat.

Szeptember 2-án „A tolvaj” című Bernstein-dráma volt színen Fodor igazgató, Kovács Lulu, Vécsey Ilona, Doktor, Ligeti és Brádi fellépével. Diszkrétén, kiélezés mentesen reprodukáltak az egyedüli, minden tendenciót nélkülöző Bernstein-dramát. Kovács Lulu és Fodor mint főszereplők lebilincselő játéka tökéletes volt, egyébként az egész darabon meglátzott Fodor rendezése, amely mesteri kezekkel volt ellátva.

Szeptember 3-án ismét egy régi operett került elő, Rajna-Czobor „Hajduk hadnagya”. A sok-sok szentimentalizmust tartalmazó operett az újdonság hatásával birt s élvezetessé tette Vida Ilus, Falussy, Németh Irén, Mezei Margit, Gulyás és Ligeti igen-ügyes alakítása és játéka. Németh Irén kellemes és szép hangja tökéletesen érvényesült.

Szeptember 4-én „Stambul rózsája” e szomban második előadása volt, az elsőtől eltérő szereposztással. Achmed bej szerepét Falussy, Midili-ét Mezei Margit, Flóriánét pedig Pataki Ferenc, a társulat új táncos-komikus kreálta. Pataki, az új komikus kiváló táncos, jó színész, de sokszor hadar és tehetségét az első felvonásban a karzatra pazarolta túlságig vilt komédiázással. Vida Ilussal az élen a szereplők jól játszottak, de az összejáték és az összehatás meg sem közelítette a vasárnapi előadást.

Szeptember 5-én a Veszprémi Színpartoló Egyesület javára tartott díszelőadást a színtársulat. A színházat zsfoglalás megtöltötte a színpartoló intelligens nagyközönség. Johnes Sidney operettje a „Görög rabszolga” bemutatását választották a díszelőadás alkalmára, azonban szerencsétlenül, mert a nagy és szép közönség nagy csalódással távozott. Értékellen operett-brettli, amely még a legsilányabb hazai operettek is lefőbb, zenéje sem valami értékes, legsikerültebbek voltak még a darabban előforduló táncszámok, ami nem a szerzők, hanem az előadók érdeme. A főszerepeket Vida Ilus, Ligeti, Falussy, Németh Irén, Mezei Margit és Gulyás töltötték be, de legjobb akaratuk mellett sem tudtak valami különöset produkálni a rosszul megírt operettből. Vida Ilus éneke és táncsa s különösen Németh Irén szép énekszámai általános tetszést keltettek, ugy Mezei Margit és Ligeti alakításai is.

Színházi iroda jelentése. Az idei színházi évad a legnagyobb siker jgyében folyik. Az újdonságok, nagyhírű repris-ek kitünő előadásokban, napról-napra felt házat vonzanak. Hétfőn a buda-

pesti Vigaszínház ezidei szenzációja, Arcubasev világhírű drámája a „Féltékenység” kerül színe. A hatalmas dráma főbb szerepeit Kovács Lulu, Medgyaszay Amál s Uray Lilike játszik, míg a férfiak közül Doktor János, Falussy István, Brádi Andor és Károlyi Géza jutnak jelentősebb feladatokhoz. — Kedden az „Obsitos” kerül színe elsőrendű szereposztásban. Mezei Margit, Németh Irénke, Falussy s Gulyással a főszerepekben. — Szerdán ismét premier lesz. Reichenbach Hermann „Bilincsek” című drámája kerül színe, melyet Doktor János, színtársulatunk nagy tudású drámai rendezője fordított le magyarra. A darab bővelkedik a hatásosnál hatásosabb jelenetekben. Tárgya a német hadseregtől van merítve, s a jelen háboru szelét érezteti, dacára, hogy tizenkét évvel ezelőtt íródott. Foglalkoztatva lesz a darabban az összes drámai személyzet kivétel nélkül. — Csütörtökön a „Suhanc”-ot adják színészeink a már töltük megszokott precíz előadásban. A címszerepet bájos primadonnánk, Mezei Margit játsza, a darabban előforduló humort Gulyás, Ligeti fogják képviselni. — Pénteken, szombaton s vasárnap ismét operette-újdonosság a „Kőristalány” kerül színe, melyre lázas izgalommal készülnek operette-színészeink, a jeles Gulyás mester, Vida Ilus, Mezei Margit elsőrendű szerepekhez jutnak a darabban s tehetségük, tánc tudásuk legjavát viszik a szinpadra. A férfiak közül Szalma Sándor jut ezúttal hálás feladathoz. A humort ez estén is mint rendesen Ligeti Lajos, Gulyás Menyhért s a táncáiról országos hírt Pataki Ferenc fogja képviselni.

A színház jövő heti műsora 1918. évi szeptember hó 9 től szeptember hó 15-ig. Hétfőn „Féltékenység” dráma. — Kedden „Az obsitos” operette. — Szerdán „Bilincsek” dráma. — Csütörtökön „A suhanc” operette. — Pénteken „A kőristalány” operette. — Szombaton délután „Hamupipőke” mesejáték. Este „A kőristalány” operette. — Vasárnap délután „Leányvásár” operette. Este „A kőristalány” operette. — Előké-szünetben: „A pacisirta.”

739. sz. 1918.

Árverési hirdetés.

Somlóvásárhely község határában fekvő és a magy. vallás alap tulajdonát képező „somló”, u. n. „jenői”, — „ég-laházi” — és „lovasi” szőlőkben a folyó évben várható, mintegy 160 hl. mustborra

1. évi szeptember 23-ik napján déli 12 órakor

a vallás- és közokt. m. kir. ministerium IX. ügyosztályában, (V. ker. Hold-utca 16. sz. III. em.) zárt ajánlatu verseny fog tartani.

1. Az egy koronás bélyeggel és tizezer (10000) korona bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok, melyek boritékán kiírandó: Ajánlat a somlói vallás alap

urad. szőlőkben 1918. évben várható mustbor termésre” a fenti napon délelőtt 11 óráig a vallás és közokt. m. kir. ministerium segédhivatali főigazgatójánál (Hold-utca 16. sz.) nyujtandók be.

2. A literenként beigérendő összeg az ajánlatokban betűkkel és számokkal olvashatóan kiírandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti.

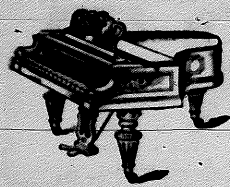
3. Az ajánlatok közötti szabadválasztás, vagy visszautasításának joga, tekintet nélkül a beigért összegre, a vallás- és közokt. m. kir. minister urnak fentartatik.

4. A részletes feltételek a vallás és közokt. m. kir. ministerium IX. ügyosztályában, a segédhivatali főigazgatónál és a somlóvásárhelyi kir. közalap. erdőgondnokságnál, a hivatalos órák alatt, betekínthetők.

Somlóvásárhely, 1918. aug. 26.

M. kir. közalap. somlóvásárhelyi erdőgondnokság.

KURTZ GYULA

VESZPRÉMBEN.

Uj és használt zongora
pianino és harmonium
eladási és kölcsönzési
raktára.

Alapítottát: 1890.

Kölcsönzések, javítások és hangolások
helyben és vidéken is teljesíttetnek.

Avult hangszerek

ujakért becseréltetnek.

A háboru takarékoságra int

minden szülőt. — A veszprémi tanintézetek
ben használatban levő összes tankönyveket
antiquarice féláron szerezhetik be a
szülők igen jó állapotban, a FODOR-fele
könyvkereskedésben.

GUTTMANN ZOLTÁN

— keresk. ügynöki irodája —
VESZPRÉM, Ranolder-utca 1. sz.

Bárki kényelmesen lebonyolít-
hatja ügyleteit, ha GUTTMANN
ZOLTÁN keresk. ügynöki irodá-
jához fordul.

Ingatlanok, (házak, földek, kisebb és na-
gyobb birtokok, villák és szállók) eladása
és vétele. Kényelmes rövid-, vagy hosszú
lejáratu kölcsönök lebonyolítása.
Gyors és diszkrét elintézés!

Mindenmü Ingóságok gyors és biztos közve ltése.

A Veszprémmegyei Takarékpénz- tár Részvénytársaság

által kibocsájtandó új részvényekre vonat-
kozó elővételi jogot megvételre

keresünk. — Bővebbet:

Biztosítási iroda

Szabadi utca 3. szám.

Egész esztendőn át bajmólok

* diák a régi kiadású tankönyvekkel. Ez ki-
zárt dolog, ha tankönyveit a FODOR-fele
könyvkereskedésből szerzi be, mert itt csakis
a legújabb kiadású tankönyveket árulják.

Uj és használt

fegyvereket

ad és vesz, - javításokat el-
fogad:

Szemerey János

fegyverkereskedő, Veszprém.

Mindenféle üres használt
hordókat és
Palackot (üveget)
minden mennyiségben vesz Szemerey
fűszerkereskedő.

Rendbe hozta már?

tűzbiztosítását
üvegbiztosítását
betöréseslopás-biztosítását,

hogy kár esetén az óriási áremelkedéseknek
megfelelően kellően biztosítva legyen?
Felszólításra szívesen szolgál felvilágosítással
a cs. és kir. szab. Trieszti Általános
biztosító társ. veszprémi főügynöksége
Kossuth Lajos-utca 24.

Széjjelmegy a diák tankönyve,

ha nem költeti azokat be. Olcsón és jól köthi
be tankönyveit a FODOR-fele könyvkötészet.

RÜHES LOVAIT

kezelje a sokszorosan kipróbált és min-
denütt bevált Strausz-féle

„Fortuna“-forúhkenő-csel

(örvényiag védve), mely egyszeri kezelés-
sel biztosan gyógyít. Kapható:

STRAUSZ ARMIN gyógyszerésznel
KENDERES. Jásznagykunszónok megye.

Egy lóra való adag ára 25 kor.

HORDÓK

kénezéséhez 100%-os aranyárga,
arzenmentes

kénelemez

szállítok míg tart a készlet.

1 csomag (tart. 20 lemez, súly 25—28 dkgr.)

10 korona. 20 csomag 190 korona

Csomagolásért nem számítok.

Nagyobb rendelésnél árengedmény.

MAYER SÁNDOR kénlemezgyára
ESZTERGOM.

Bukott

tanulók érdekében forduljanak sürgősen a

Zsoldos tanintézethez

Budapest, VII. Dohány-u. 84. Telefon
32—40. — Ugyanott a leggyorsabb
előkészítés magánvizsgákra, felvételi és
érettségi vizsgára.

Elsőrangú biztosító társaság egy új
népszerű biztosítási ágazat bevezetése
céljából helyben

vezérügynökséget

szándékozik létesíteni, amelynek veze-
tésére és az üzletág terjesztésére alkalm-
mas uriembert keres.

Ajánlatok „Fixum” jeligére ECK-
STEIN BERNÁT hirdetőjébe, Budapest,
VII. ker. Erzsébet-körut 38. sz. küldendők.

BOKROSSY ELEMÉR

ingatlan forgalmi, bank-
bizományi és biztosítási
tanácsadó irodája
VESZPRÉM, Rákóczy-tér 24. szám alatt
(dr. Rosenberg-ház).

Eladó

Házak Veszprémben:

3 szoba, 2 előszoba, nagy konyha, élés-
tárból álló parkirozott udvarral és kerttel.

Földszinten 3 szoba és mellékhelyiségek-
ből, emeleten pedig 5 szobából előszoba, fürdő-
szoba s kényelmes mellékhelyiségekből álló.

4 szoba, 2 konyha s egyéb mellékhelyi-
ségekkel álló, kerttel és nagy udvarral.

15 szobás; mely 6 lakásból áll, 1 négy
szobás, 2 három szobás, 2 kettő szobás 1 egy
szobásból, kerttel a Sed mellett.

Szőlők és villák

Balatonalmádiban 14 szoba, 7 két ágyas
és 7 egy ágyas szobából álló penzió, teljes be-
rendezéssel.

2 épület 1800 ööl szőlő és gyümölcsös-
sel, egyik épület 3 szoba, veranda, cseledszoba,
konyha, a másik 2 szoba, veranda, présház és
konyhából áll, kut és 120 méter hosszú lugas.

3 szoba, veranda, konyha, valamint istálló,
pajta és disznó ól, 9 hold gyümölcsös és sző-
lővel.

Siófokon

(Viilma-telep.)

3 szoba, 2 veranda (csukott) 2 klozett
tyukól, 250 ööl parkirott kerttel és gyümölcs-
össel. Teljes felszereléssel.

Balatonfelsenén

4 szoba; 1 konyha, cseledszoba, veranda,
élestár, 3 szoba, 2 veranda, folyosó, élestár,
konyha, cseledszoba, hához, tyukól. Az épüle-
tek 600 négyszög ööl területen vannak.

Földbirtokok:

222 holdas, épületekkel, élő és holt ins-
trukcióval (Veszprém vm.) 1575 holdas (Baranya
megyében) épületekkel élő és holt instrukcióval.

Keresünk megvételre:

Veszprémben

Kis, keses házat, méhésznek alkalmasat.
3—6 szobás modern épületet.
Sed melletti kertet.

Balatonpartján

nagyobb villát szőlő és szántófölddel.
Kastélyt 1—300 hold birtokkal.

Béretre

1000—1500 hold birtokot, Veszprém, Fe-
her vagy Zala megyékben.

Nyugdíjas, vagy kevés elfoglaltságu egyé-
nek alkalmazását nyerhetnek havi fizetéssel és
percenttel.

6000—7000 korona befizetéssel 10.000 K-t
biztosíthat s ha 16 évnél előbb halna meg, a
10.000 koronán kívül 5500-tól 5700 koronáig a
táblázat szerinti összeget visszafizetjük.